

महाराष्ट्र शासन,
सामान्य प्रशासन विभाग,
क्रमांक:-राअति-१७९६/प्र.क्र.२७/९६/का.३१,
मंत्रालय,मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक :- ७ नोव्हेंबर, १९९६.

-: परिपत्रक :-

असे निदर्शनास आलेले आहे की, एखाद्या मान्यवराच्या अथवा उच्च पदस्थ अधिका-याचा राज-
दौ-याचा कार्यक्रम मंत्रालयीन विभागात प्राप्त होताच सदर मान्यवरास अथवा शासकीय अधिका-यास राज्य
अतिथी घोषित करावे अशी मागणी राजशिष्टाचार शाखेकडे केली जाते, मान्यवरास कोणत्या परिस्थितीत
राज्य अतिथी करता येते अथवा त्यांना राज्य अतिथी म्हणून घोषित केल्यानंतर त्यासंबंधीचा खर्च कोणी
भागवावा याबाबत संबंधित मंत्रालयीन विभाग अनभिज्ञ असतो. राज्य अतिथी नियमासंबंधीचा कोणताही
विचार न करता राजशिष्टाचार शाखेकडे संबंध/टिप्पण्या पाठविण्यात येतात. व त्यावर राजशिष्टाचार
शाखेमार्फत तात्काळ कार्यवाही करण्याची अपेक्षा केली जाते. त्यामुळे ब-याच वेळा अडचणीची परिस्थिती
निर्माण होते. हे टाळण्याच्या दृष्टीने राज्यात भेट देणा-या मान्यवरास अथवा अधिका-यास राज्य अतिथी घोषित
करण्याच्या दृष्टीने संबंधित मंत्रालयीन विभागांनी खाली दर्शविलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार प्रथम त्या
प्रस्तावावर विचार करून त्यानंतर राजशिष्टाचार शाखेमार्फत प्रस्ताव मान्यतेसाठी सादर करावेत.

२. महाराष्ट्र राज्य अतिथी नियमानुसार घोषित करण्यात आलेल्या राज्य अतिथींच्या यादीत समाविष्ट
असलेल्या मान्यवरांची स्वागताची, परिवहनाची व निवासाची व्यवस्था राजशिष्टाचार कार्यासनाकडून करण्यात
येते व त्याचा खर्च ही राजशिष्टाचार कार्यासन करते. या यादीमध्ये समाविष्ट नसलेल्या मान्यवरांना अथवा
अधिका-यांना त्यांच्या महाराष्ट्र भेटीच्या वेळी राज्य अतिथी घोषित करावे असे एखाद्या मंत्रालयीन विभागास
वाटले तर अशा अशासकीय मान्यवरांसाठी मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे व शासकीय अधिका-यांच्या बाबतीत
मा.मुख्य सचिवांचे आदेश घेणे आवश्यक आहे. अशा भेटीच्या व्यवस्थेवरील सर्व खर्च संबंधित मंत्रालयीन
विभागाला करावा लागतो.

३. प्रशासनापणे मंत्रालयीन विभागांनी राबटला अशासकीय मान्यवरास अथवा शासकीय अधिका-यास
राज्य अतिथी घोषित करण्याचा प्रस्ताव मा.मुख्यमंत्री अथवा मा.मुख्य सचिव यांचेकडे मान्यतेसाठी
पाठविण्यापूर्वी खालील निकषांच्या आधारे प्रस्ताव तपासून त्या संदर्भात आपले अभिप्राय देऊन नंतर प्रस्ताव
विभागाच्या सचिवांमार्फत मान्यतेसाठी मा.मुख्यमंत्री अथवा मा.मुख्य सचिव यांचेकडे पाठवावा असे अपेक्षित
आहे :-

(अ) केंद्र शासन अथवा महाराष्ट्र शासन यांनी महाराष्ट्रात आयोजित केलेल्या बैठका/कार्यक्रमांसाठी

मान्यवरांची/अधिका-यांची भेट आहे काय ?

(ब) अशा भेटीने राज्याचा काही फायदा होणार आहे काय ?

४. एखाद्या अशासकीय मान्यवरास अथवा शासकीय अधिका-यास राज्य अतिथी घोषित करताना

खालील बाबी विचारात घेऊनच आदेश निर्गमित करावेत.

(अ) फक्त शासकीय दौ-याच्या वेळी राज्य अतिथीच्या सुविधा (स्वागत, परिवहन, निवास, भोजन) पुरविण्यांत

जात.

(१) या सुविधा ३ दिवसांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी असणार नाहीत.

(२) दौ-याचा कार्यक्रम मान्यवरांच्या अथवा शासकीय अधिका-याच्या कार्यालयाकडून राज्य

संस्थांच्या संबंधित विभागाकडे प्राप्त होणे आवश्यक आहे.

(३) दौ-याच्या कार्यक्रमा संदर्भात पाठविण्यात येणा-या संदेशामध्ये दौरा शासकीय आहे याचा स्पष्ट

उल्लेख होणे आवश्यक आहे.

५. सर्व मंत्रालयीन विभागांना विनंती करण्यात येत आहे की, उपरोल्लेखित मार्गदर्शक सूचनांनुसार

एखाद्या मान्यवरास अथवा अधिका-यास राज्य अतिथी घोषित करण्यासाठी प्रस्ताव राजशिष्टाचार शाखेमार्फत

आवश्यक त्या स्तरावर सादर करावेत म्हणजे अशा प्रस्तावावर निर्णय घेताना कालापव्यय होणार नाही.

सही/-

(श्री.वि.बिजूर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

सचिव,

अप्पर मुख्य सचिव.

प्रधान सचिव,

उपमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,

सर्व सचिव,

श्री.र.शा.बेंजामिन, उप सचिव (सा.प्र.वि.),

श्री.वि.बिजूर, उप सचिव (सा.प्र.वि.),